

Vergaderjaar 2018–2019

35 095 B

Wijziging van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2018 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2018 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van het gemeentefonds.

Het in die begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikel wordt in onderdeel B. van deze memorie van toelichting toegelicht.

Wetsartikel 3

Ingevolge artikel 5, eerste lid, van de Financiële-verhoudingswet hebben gemeenten gezamenlijk recht op het bedrag dat in de begroting als verplichting voor het totaal van de algemene uitkering en de aanvullende uitkeringen is opgenomen. Ingevolge artikel 5, tweede lid, van de Financiële-verhoudingswet hebben de gemeenten gezamenlijk recht op de bedragen die in de begroting als verplichting voor het totaal van de integratie-uitkeringen en het totaal van de decentralisatie-uitkeringen zijn opgenomen.

De in dit wetsartikel opgenomen bedragen zijn niet rechtstreeks uit de begrotingsstaat af te leiden. De bedragen worden nader onderbouwd in deze memorie van toelichting.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren

De Staatssecretaris van Financiën,
M. Snel

B. BEGROTINGSTOELICHTING

Inhoudsopgave

	blz.
Leeswijzer	2
1. Het beleid	2
Overzicht beleidsmutaties	2
Toelichting op de beleidsmutaties	4
2. Het beleidsartikel	10
Toelichting	11
3. Integratie-uitkeringen overig	12
4. Decentralisatie-uitkeringen	12

Leeswijzer

Bij een suppletoire begroting ligt de nadruk niet op de beleidsprioriteiten, zoals in de ontwerpbegroting 2018, maar op de mutaties ten opzichte van deze ontwerpbegroting. De terugkoppeling over het gevoerde beleid in relatie tot de beleidsprioriteiten, zal centraal staan in de financiële verantwoording over 2018.

De indeling van deze suppletoire begroting is als volgt. Paragraaf 1 start met het beschrijven van de beleidsmutaties. Kort zal worden toegelicht wat de omvang en de reden is van de beleidsmutaties die nog niet eerder zijn opgenomen in een begrotingshoofdstuk. Vervolgens wordt in paragraaf 2 («het beleidsartikel»), ingegaan op de «budgettaire gevolgen van beleid». Deze paragraaf geeft inzicht in de integrale uitgaven die samenhangen met de hoofdbeleidsdoelstelling. In deze paragraaf worden de mutaties in de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten weergegeven en toegelicht. Tot slot wordt in de paragrafen 3 en 4 ingegaan op respectievelijk de integratie-uitkeringen overig en de decentralisatie-uitkeringen.

1. Het beleid

Overzicht beleidsmutaties

Tabel B1: Beleidsmutaties (x € 1.000)

	2018
Mutaties reeds gemeld in de Miljoenennota 2019	
Accres 2018 (algemene uitkering)	– 193.726
Ruimte onder plafond BTW compensatiefonds (algemene uitkering)	105.882
Groeiopgave Almere (decentralisatie-uitkering)	146
Groeiopgave Almere (algemene uitkering)	– 146
Matchen op werk (decentralisatie-uitkering)	63
Opvang Sint Maarten (decentralisatie-uitkering)	142
LHBTI beleid (decentralisatie-uitkering)	891
Economische zelfstandigheid (decentralisatie-uitkering)	182
Meer Maas Meer Venlo (decentralisatie-uitkering)	1.100
Persoonskaartenarchief (algemene uitkering)	20
Transformatiefonds Sociaal Domein Jeugd (decentralisatie-uitkering)	36.000
Roode Vaart Moerdijk (decentralisatie-uitkering)	7.958
Omgevingsspoor Ternaard (decentralisatie-uitkering)	215
European Medicine Agency (decentralisatie-uitkering)	100
Implementatie traject 5 sociaal domein (decentralisatie-uitkering)	310

	2018
Waarderingskamer overschot 2017 (algemene uitkering)	222
Correctie referendum WIV (decentralisatie-uitkering)	- 49
Erfgoedregistraties (decentralisatie-uitkering)	600
Digitale content ontwikkeling raadsleden (decentralisatie-uitkering)	100
Pilot opvang en begeleiding asielzoekers (decentralisatie-uitkering)	526
Aanschaf leesloeps stembureaus (algemene uitkering)	479
Versnelling lokale aanpak tegen eenzaamheid (decentralisatie-uitkering)	3.500
Weerbaar bestuur (decentralisatie-uitkering)	500
Koplopergemeenten Clientondersteuning (decentralisatie-uitkering)	2.748
Toezicht en handhaving kwaliteit peuterspeelzalen (algemene uitkering)	521
Experimenten sociale benadering dementie (decentralisatie-uitkering)	1.000
Regiodeal Eindhoven (decentralisatie-uitkering)	39.900
Totaal mutaties Miljoenennota 2019	9.184
Mutaties nog niet eerder opgenomen in een begrotingsstuk:	
1 Pilot Weerbaar opvoeden (decentralisatie-uitkering)	10
2 Monitor Pilot Den Helder (decentralisatie-uitkering)	105
3 Programmabureau Sociaal domein (decentralisatie-uitkering)	500
4 Burgers Alert Real Time (decentralisatie-uitkering)	200
5 LHBTI beleid (decentralisatie-uitkering)	20
6 Cybersecurity (decentralisatie-uitkering)	1.000
7 Ondersteuning Raadsman Loppersum (decentralisatie-uitkering)	489
8a Vrijval Bonus Beschut Werk (decentralisatie-uitkering)	- 12.153
8b Vrijval Bonus Beschut Werk (integratie-uitkering sociaal domein)	12.153
9 Beveiligingskosten Voerendaal (decentralisatie-uitkering)	74
10 Vergoeding raadsleden (decentralisatie-uitkering)	10.000
11 Vrouwenopvang (decentralisatie-uitkering)	2.500
12 Onderzoek centrumfunctie Gorinchem (decentralisatie-uitkering)	22
13 Beter benutten (decentralisatie-uitkering)	200
14 Twinning arbeidsbemiddeling (decentralisatie-uitkering)	23
15 Zero emissie stadslogistiek (decentralisatie-uitkering)	3.068
16 Economische zelfstandigheid (decentralisatie-uitkering)	40
17 Leefbaarheid op het platteland (decentralisatie-uitkering)	25
18 Weerbaar bestuur (decentralisatie-uitkering)	2.260
19 Congres Vooruit met de wijk (decentralisatie-uitkering)	40
20 Hoofdstembureaus Referendum WIV (decentralisatie-uitkering)	23
21 Incidentele meerkosten referendum WIV (decentralisatie-uitkering)	327
22 Experiment centrale stemopneming (decentralisatie-uitkering)	55
23 Fort Oranje (decentralisatie-uitkering)	75
24 Verduurzaming basisscholen (decentralisatie-uitkering)	3.500
25 City Deal Klimaatadaptatie (decentralisatie-uitkering)	45
26 Digid en MijnOverheid (algemene uitkering)	1.300
27 Veilige steden (decentralisatie-uitkering)	305
28 Baankansen (decentralisatie-uitkering)	17.000
29 Aardgasvrije wijken (decentralisatie-uitkering)	91.550
30 Bodemsanering (decentralisatie-uitkering)	13.632
31 Asbeter (decentralisatie-uitkering)	651
32 Informatieplicht energiebesparende maatregelen (decentralisatie-uitkering)	3.000
33 Geweld hoort nergens thuis (decentralisatie-uitkering)	1.010
34 WLP MEDAL (decentralisatie-uitkering)	41
35 Erfgoed en ruimte (decentralisatie-uitkering)	353
36 Evaluatie Waddenconvenant (decentralisatie-uitkering)	11
37 Voorkomen van schulden en bestrijding van armoede (decentralisatie-uitkering)	8.000
38 City Deal Eenvoudig maatwerk (decentralisatie-uitkering)	124
39 Waddenveren (decentralisatie-uitkering)	1.500
40 Pilot verbinding participatie zorg (decentralisatie-uitkering)	400
41 Handhaving excessen huurwoningmarkt (decentralisatie-uitkering)	6.200
42 Regionale knelpunten (decentralisatie-uitkering)	24.000
43 HHT (decentralisatie-uitkering)	286
44 Ondersteuning beschermd wonen en maatschappelijke opvang (decentralisatie-uitkering)	1.225
45 Richtlijn EED (algemene uitkering)	2.147
46 Voorbereiding batch 1588 (decentralisatie-uitkering)	20
47 Haalbaarheidsscan Uitgeest (decentralisatie-uitkering)	25
48 GDI (algemene uitkering)	1.366
49 Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (decentralisatie-uitkering)	8.953
50 Onderzoek seksueel misbruik kinderen (decentralisatie-uitkering)	350

		2018
51	Faciliteitenbesluit opvangcentra (decentralisatie-uitkering)	2.804
52	Floriade Almere (decentralisatie-uitkering)	2.500
Totaal nieuwe mutaties		213.354
Totaal mutaties		222.538

Toelichting op de beleidsmutaties

1 Pilot weerbaar opvoeden (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een aanvullende bijdrage vanuit het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) voor de gemeente Culemborg in het kader van de Pilot weerbaar opvoeden.

2 Monitor Pilot Den Helder (decentralisatie-uitkering)

De Ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Justitie en Veiligheid (JENV) en SZW leveren gezamenlijk een bijdrage aan de gemeente Den Helder voor de uitvoering van een wetenschappelijke kwalitatieve monitor bij een pilot voor begeleiding van patiënten in behandeling bij het Forensisch ACT van GGZ Noord-Holland Noord.

3 Programmabureau Sociaal domein (decentralisatie-uitkering)

Tussen de Ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), JENV en SZW en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn afspraken gemaakt over de financiering voor de periode 2018–2021 van het Programmabureau Sociaal domein in het kader van het Interbestuurlijk programma (IBP). De bijdrage voor 2018 wordt geleverd vanuit de Ministeries van SZW en JENV.

4 Burgers Alert Real Time (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een bijdrage van het Ministerie van BZK aan het project Burgers Alert Real Time (BART). Dit project is een samenwerking tussen de gemeente Den Haag en de Nationale Politie gericht op het ontwikkelen van een interface die aansluit bij allerlei bestaande alerteringsystemen.

5 LHBTI emancipatiebeleid (decentralisatie-uitkering)

Voor de gemeente Venlo wordt door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) een aanvullende bijdrage beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het LHBTI Emancipatiebeleid.

6 Cybersecurity (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een bijdrage van het Ministerie van JENV aan diverse gemeenten voor het verbeteren van de cybersecurity.

7 Ondersteuning Raadsman Loppersum (decentralisatie-uitkering)

De gemeente Loppersum ontvangt een bijdrage in verband met de ondersteuning van een onafhankelijk raadsman, aangesteld door de Minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) als aanspreekpunt voor

schadeafhandeling met betrekking tot de gaswinning in de provincie Groningen.

8 Vrijval Bonus beschut werk (decentralisatie-uitkering en integratie-uitkering sociaal domein)

Op het beschikbare budget 2018 voor de decentralisatie-uitkering Bonus beschut werk is een bedrag overgebleven van € 12,153 mln. Het kabinet heeft besloten, mede naar aanleiding van een toezegging van de Staatssecretaris van SZW aan de Tweede Kamer op 27 oktober 2016, dat de resterende middelen voor de gehele looptijd van de bonusregeling beschikbaar blijven voor gemeenten. Voor 2018 betekent dit dat het volledige overschot wordt toegevoegd aan de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Participatie.

9 Beveiligingskosten Voerendaal (decentralisatie-uitkering)

In 2015 is door de toenmalige Minister van BZK bij wijze van experiment een Financieel Vangnet ingesteld, om de kosten van beveiligingsmaatregelen voor politieke ambtsdragers in acute dreigingssituaties te kunnen dragen. De gemeente Voerendaal heeft een aanvraag ingediend, die voldoet aan de uitgangspunten en criteria en ontvangt daarom een bijdrage.

10 Vergoeding raadsleden (decentralisatie-uitkering)

Het Ministerie van BZK stelt € 10 mln. beschikbaar om de vergoeding van raadsleden in kleinere gemeenten gelijk te trekken met grotere gemeenten. Het doel is om raadsleden in kleine gemeenten in de gelegenheid te stellen meer tijd vrij te maken voor het raadswerk of het volgen van een opleiding.

11 Eergerelateerd geweld/Vrouwenopvang (decentralisatie-uitkering)

De decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang wordt met ingang van 2018 structureel verhoogd met een bedrag van € 2,5 mln. per jaar voor de opvang van slachtoffers van huiselijk en eergerelateerd geweld zonder eerdere verblijfsstatus en die vanwege hun slachtofferschap een verblijfsvergunning kunnen aanvragen of hebben aangevraagd. Omdat op grond van zowel het Verdrag van Istanbul als de Europese Richtlijn minimumnormen slachtoffers aan deze categorie slachtoffers opvangvoorzieningen moeten worden geboden, stellen de Ministeries van JENV en VWS gezamenlijk genoemd bedrag beschikbaar. In 2019 wordt het recht op toegang tot opvangvoorzieningen voor deze doelgroep bij AMvB onder de werking van de Wmo 2015 gebracht.

12 Onderzoek centrumfunctie Gorinchem (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een bijdrage aan de gemeente Gorinchem voor het onderzoek naar de centrumfunctie van Gorinchem. Dit onderzoek wordt gedaan naar aanleiding van de motie Van der Molen (Kamerstuk 34 824, nr. 8). Hierin wordt de Minister verzocht te onderzoeken hoe de centrumfunctie van Gorinchem behouden kan blijven met het oog op evenwichtige regionale verhoudingen, en de Kamer daarover voor 01-01-2019 te informeren.

13 Beter benutten (decentralisatie-uitkering)

De gemeenten Rotterdam en Haarlem ontvangen een (aanvullende) bijdrage vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IENW) in het kader van het programma Beter benutten.

14 Twinning arbeidsbemiddeling (decentralisatie-uitkering)

Overboeking van het Ministerie van SZW in verband met de inschakeling van de gemeente Leiden voor het project Twinning arbeidsbemiddeling op Bonaire. De gemeente Leiden is een nadrukkelijke partner die beschikt over specifieke uitvoeringskennis die essentieel is voor de lokale ontwikkeling.

15 Zero-emissie stadslogistiek (decentralisatie-uitkering)

Betreft een bijdrage van het Ministerie van IENW aan een aantal gemeenten voor projecten die dienen als «proof of concept» voor zero-emissie stadslogistiek.

16 Economische zelfstandigheid (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een aanvullende bijdrage van het Ministerie van OCW om het programma Economische zelfstandigheid uit te voeren. Het programma heeft als doel om de economische zelfstandigheid van vrouwen te vergroten door hen te stimuleren om stappen te zetten richting de arbeidsmarkt. Deze aanvullende bijdrage is bestemd voor de gemeente Leiden.

17 Leefbaarheid op het platteland (decentralisatie-uitkering)

De gemeente Opsterland ontvangt namens het samenwerkingsverband plattelandsgemeenten P10 een bijdrage van het Ministerie van BZK voor een onderzoek over de voorwaarden waaronder leefbaarheidsinitiatieven op het platteland kans van slagen hebben.

18 Weerbaar bestuur (decentralisatie-uitkering)

Ter versterking van het weerbaar bestuur wil het Ministerie van BZK aan gemeenten in 2018 een financiële impuls geven op innoverende initiatieven die bijdragen aan het meerjarig versterken van de integriteit en veiligheid van politieke ambtsdragers, het versterken van een preventieve bestuurlijke aanpak en maatschappelijke weerbaarheid en het tegengaan van ondemocratische beïnvloeding.

19 Congres Vooruit met de wijk (decentralisatie-uitkering)

De gemeente Groningen ontvangt een bijdrage vanuit het Ministerie van BZK voor de organisatie van het landelijk congres «Vooruit met de wijk» op 11 oktober 2018.

20 Hoofdstembureaus referendum Wiv (decentralisatie-uitkering)

Betreft een bijdrage vanuit het Ministerie van BZK aan zestien Hoofdstembureaus voor extra gemaakte kosten in verband met het niet digitaal kunnen overdragen van de totalen per gemeente en per kieskring bij het Wiv-referendum.

21 Incidentele meerkosten referendum Wiv (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een bijdrage vanuit het Ministerie van BZK aan de gemeente Den Haag voor incidentele meerkosten voor het raadgevend referendum Wiv.

22 Experiment centrale stemopneming (decentralisatie-uitkering)

Betreft een overboeking vanuit het Ministerie van BZK naar 7 gemeenten die deelnemen aan het experiment centrale stemopneming bij de herindelingsverkiezingen in november 2018.

23 Fort Oranje (decentralisatie-uitkering)

Betreft een bijdrage vanuit het Ministerie van BZK aan de gemeente Zundert voor opstelling van een juridisch afwegingskader naar aanleiding van de aanpak Fort Oranje, inclusief aanbevelingen en kennisverspreiding.

24 Verduurzaming basisscholen (decentralisatie-uitkering)

Het Ministerie van BZK heeft uit de klimaatvelop 2018 budget toegekend gekregen voor de start van een programma gericht op de ontwikkeling van repeteerbare verduurzamingsconcepten voor basisschoolgebouwen. In het «Innovatieprogramma aardgasvrije en frisse basisscholen» leren gemeenten en schoolbesturen van tien pilots hoe een bestaand schoolgebouw succesvol van het aardgas af kan worden gehaald, hoe het binnenklimaat verbeterd kan worden en de energierekening betaalbaar blijft.

25 City deal klimaatadaptie (decentralisatie-uitkering)

Het Ministerie van BZK geeft een bijdrage aan de gemeenten Rotterdam en Zwolle voor de uitvoering van een tweetal pilots in het kader van de City Deal Klimaatadaptatie.

26 Doorbelasting DiGiD en MijnOverheid (algemene uitkering)

Bij Voorjaarsnota 2018 is een bedrag van € 4 mln. overgeboekt naar het Ministerie van BZK vanwege de bijdragen van gemeenten in de kosten voor DiGiD en MijnOverheid. Inmiddels is gebleken dat daarvoor niet het volledige bedrag benodigd is. Het restant van € 1,3 mln. wordt, conform afspraak met de VNG, terug geboekt naar de algemene uitkering van het gemeentefonds.

27 Veilige steden (decentralisatie-uitkering)

Op de uitnodiging van de Minister van OCW aan de G50 gemeenten om deel te nemen aan het programma Veilige Steden hebben elf gemeenten positief gereageerd. Het programma heeft als doel om de sociale veiligheid van vrouwen in de publieke ruimte te vergroten door gemeenten te stimuleren om stappen te zetten of te continueren op dit onderwerp.

28 Baankansen (decentralisatie-uitkering)

Ter uitvoering van de motie Segers (TK 35 000, nr. 25) stelt het Ministerie van SZW € 17 mln. beschikbaar voor het creëren van baankansen voor kwetsbare jongeren uit het voortgezet onderwijs en het praktijkonderwijs.

29 Aardgasvrije wijken (decentralisatie-uitkering)

Vanuit het programma Aardgasvrije wijken ontvangen diverse gemeenten in 2018 en 2019 een bijdrage van het Ministerie van BZK voor het aardgasvrij maken van woonwijken.

30 Bodemsanering (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een aanvullende bijdrage van het Ministerie van IENW aan diverse gemeenten in het kader van het programma Bodemsanering.

31 Asbeter (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een bijdrage vanuit het Ministerie van EZK aan de gemeente Rotterdam voor ondersteuning van Asbeter.

32 Informatieplicht energiebesparende maatregelen (decentralisatie-uitkering)

In het kader van het Energie-akkoord 2013 is in 2018 een intensiveringsprogramma vastgesteld, waar gemeenten wordt verzocht intensiever te gaan controleren en handhaven op het treffen van energiebesparende maatregelen bij bedrijven. Daartoe is door het Ministerie van EZK een informatieplicht voor bedrijven ingesteld, waardoor het bevoegd gezag efficiënter kan handhaven. Door de Minister van EZK is een bijdrage van € 3 mln. toegezegd naar aanleiding van een amendement op de begroting EZK 2018 (Van der Lee, 8 december 2017).

33 Geweld hoort nergens thuis (decentralisatie-uitkering)

Betreft een bijdrage van het Ministerie van VWS voor het programma Geweld hoort nergens thuis. De middelen zijn bestemd voor het aanstellen van projectleiders en het uitvoeren van pilots.

34 WLP MEDALI (decentralisatie-uitkering)

De gemeente Delfzijl ontvangt ter ondersteuning van de uitwerking van het Woonleefbaarheidsplan (WLP) voor de gemeenten in het gebied van Delfzijl tot De Marne (MEDAL gemeenten) een bijdrage vanuit het Ministerie van BZK.

35 Erfgoed en ruimte (decentralisatie-uitkering)

Verschillende gemeenten ontvangen aanvullend een bijdrage van het Ministerie van OCW in het kader van het programma Erfgoed en ruimte.

36 Evaluatie Waddenconvenant (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een bijdrage vanuit het Ministerie van BZK aan de gemeente Terschelling voor de evaluatie van het Waddenconvenant.

37 Voorkomen van schulden en bestrijding van armoede (decentralisatie-uitkering)

Ter uitvoering van de motie Segers (TK 35 000, nr. 25) wordt binnen de decentralisatie-uitkering Voorkomen van schulden en bestrijding van armoede een bedrag van € 8 mln. verschoven van 2019 naar 2018. Met deze overboeking vanuit het Ministerie van SZW wordt het bedrag voor 2018 opgehoogd. De verlaging van het bedrag voor 2019 zal bij Voorjaarsnota worden verwerkt.

38 City deal Eenvoudig maatwerk (decentralisatie-uitkering)

Overboeking vanuit het Ministerie van SZW voor de City deal Eenvoudig maatwerk. Aan de City deal nemen negen gemeenten deel. Het bedrag wordt uitgekeerd aan Zaanstad als coördinerende gemeente.

39 Waddenveren (decentralisatie-uitkering)

De Waddengemeenten ontvangen vanuit het Ministerie van BZK een tegemoetkoming voor de stijgende tarieven van de Waddenveren.

40 Pilot verbinding participatie zorg (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een bijdrage van het Ministerie van BZK voor de uitvoering van pilots gericht op de verbinding van participatie en zorg.

41 Handhaving excessen huurwoningmarkt (decentralisatie-uitkering)

Ten behoeve van de woningmarktdeals, die afgesloten zullen worden in het najaar van 2018, is afgesproken dat er budget vanuit het Ministerie van BZK beschikbaar komt voor drie regio's voor het handhaven op onder andere huisjesmelkers en voor het versnellen van de woningbouwproductie.

42 Regionale knelpunten Rotterdam-Zuid (decentralisatie-uitkering)

Het Kabinet heeft geld gereserveerd voor het aanpakken van regionale opgaven. Onderdeel daarvan is de Regio deal Rotterdam Zuid. Rotterdam Zuid is een regio die relatief sterk kampt met grote maatschappelijke en sociaaleconomische problematiek. De projecten in deze deal richten zich op de pijlers school, werk, wonen en cultuur. Met deze overboeking worden de projecten gefinancierd die in 2018 van start gaan.

43 Huishoudelijke hulp toelage (decentralisatie-uitkering)

Bijdrage van het Ministerie van VWS voor de gemeenten Rheden en Renkum in verband met de Huishoudelijke Hulp Toelage.

44 Ondersteuning beschermd wonen en maatschappelijke opvang (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een bijdrage van het Ministerie van VWS voor elk van de 46 regio's voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang voor het organiseren van bestuurlijke samenwerkingsafspraken in de regio.

45 Richtlijn EED (algemene uitkering)

Dit betreft een bijdrage vanuit het Ministerie van EZK ten behoeve van de uitvoeringslasten van de implementatie van de Europese Energie-Efficiency Richtlijn (EED), voor zover dit betrekking heeft op de energie-audit.

46 Voorbereiding batch 1588 (decentralisatie-uitkering)

De gemeente Appingedam ontvangt een bijdrage van het Ministerie van BZK voor voorbereidende werkzaamheden voor «batch 1588». Deze afspraak betekent versterking van maximaal 1588 woningen in de gemeenten Appingedam, Delfzijl, Midden-Groningen en Ten Boer.

47 Haalbaarheidsscan Uitgeest (decentralisatie-uitkering)

Het Ministerie van IENW verstrekt een bijdrage aan de gemeente Uitgeest voor het uitvoeren van een haalbaarheidsscan met betrekking tot de mogelijkheden om treinen te laten rijden tussen Alkmaar en Amsterdam.

48 GDI (algemene uitkering)

De gereserveerde middelen voor GDI 2017 en 2018 zijn niet volledig uitgeput. De onderuitputting wordt eenmalig terug geboekt naar de diverse departementen en naar het gemeentefonds en provinciefonds, conform de oorspronkelijke verdeling van de bijdrage in de kosten.

49 Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een bijdrage van het Ministerie van IENW voor de aanpak van binnenstedelijke knelpunten door gemeenten in relatie tot het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit 2018.

50 Onderzoek seksueel misbruik kinderen (decentralisatie-uitkering)

De gemeente Amsterdam ontvangt ten behoeve van onderzoek naar de signalering en de gevolgen van seksueel misbruik bij kinderen op de korte, middellange en lange termijn een bijdrage van het Ministerie van VWS.

51 Faciliteitenbesluit opvangcentra (decentralisatie-uitkering)

Het Faciliteitenbesluit opvangcentra van het Ministerie van JENV voorziet in een uitkering aan gemeenten die opvang bieden aan asielzoekers die nog niet in de GBA hoeven te worden ingeschreven.

52 Floriade Almere (decentralisatie-uitkering)

Betreft een bijdrage van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) aan de gemeente Almere voor het organiseren van de Floriade 2022.

2. Het beleidsartikel

In onderstaande tabel worden voor de verplichtingen, de uitgaven en de ontvangsten de budgettaire gevolgen van beleid van het gemeentefonds weergegeven. Hiermee worden de integrale uitgaven die samenhangen met de samengestelde beleidsdoelstelling (het nastreven van een adequate omvang van het gemeentefonds en het nastreven van een adequate verdeling van de middelen over de gemeenten) inzichtelijk gemaakt.

Tabel B2: Budgettaire gevolgen van beleid: beleidsartikel 1 Gemeentefonds (x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (1)	Stand 1° suppletoire begroting (2)	Mutaties 2° suppletoire begroting (3)		Stand 2° suppletoire begroting (4)=(2+3)
			Mutaties Miljoenen nota	Overige mutaties 2° suppletoire begroting	
Verplichtingen	28.282.670	29.138.562	9.184	213.354	29.361.100
Uitgaven	28.282.670	29.159.942	9.184	213.354	29.382.480
waarvan juridisch verplicht (percentage)					100%
<i>Opdrachten</i>					
Kosten Financiële-verhoudingswet	1.711	2.711	0	0	2.711
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>					

	Vastgestelde begroting (1)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting (3)		Stand 2 ^e suppletoire begroting (4)=(2+3)
			Mutaties Miljoenen nota	Overige mutaties 2 ^e suppletoire begroting	
Kosten Waarderingskamer	2.441	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan medeoverheden</i>					
Algemene uitkeringen en de aanvullende uitkeringen	16.400.415	16.609.576	- 86.748	4.813	16.527.641
Integratie-uitkering sociaal domein	9.791.155	10.052.561	0	12.153	10.064.714
Integratie-uitkeringen overig	1.258.369	1.293.823	0	0	1.293.823
Decentralisatie-uitkeringen	828.579	1.201.271	95.932	196.388	1.493.591
Ontvangsten	28.282.670	29.159.942	9.184	213.354	29.382.480
Ontvangsten Waarderingskamer	0	0	222	0	222
Ontvangsten ex art. 4. Fvw	28.282.670	29.159.942	8.962	213.354	29.382.258

Toelichting

Mutaties 2^e suppletoire begroting

Verplichtingen

In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de verplichtingen van het gemeentefonds voor het jaar 2018 met € 222.538.000 te muteren en te brengen op € 29.361.100.000. Een specificatie van de mutaties 2^e suppletoire begroting 2018 is opgenomen in Tabel B1. De toelichting op de nieuwe mutaties is eveneens opgenomen in paragraaf 1.

Tabel B3: Opbouw verplichtingenbedrag 2018 (x € 1.000)

Stand ontwerpbegroting 2018	28.282.670
Mutaties 1 ^e suppletoire begroting 2018	855.892
Stand 1^e suppletoire begroting 2018	29.138.562
Mutaties reeds gemeld in de Miljoenennota 2019	9.184
Nieuwe mutaties 2 ^e suppletoire begroting 2018	213.354
Totaal mutaties verplichtingen 2^e suppletoire begroting 2018	222.538
Stand verplichtingen 2^e suppletoire begroting 2018	29.361.100
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Kosten Financiële-verhoudingswet</i>	2.711
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Kosten Waarderingskamer</i>	0
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Algemene uitkeringen</i>	16.541.486
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Integratie-uitkeringen</i>	1.293.821
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Decentralisatie-uitkeringen</i>	1.458.673
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Integratie-uitkering sociaal domein</i>	10.064.409

Uitgaven

In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de uitgaven van het gemeentefonds voor het jaar 2018 met € 222.538.000 te muteren en te brengen op € 29.382.480.000. Een specificatie van de mutaties 2^e suppletoire begroting 2018 is opgenomen in Tabel B1. De toelichting op de nieuwe mutaties is eveneens opgenomen in paragraaf 1.

Tabel B4: Opbouw uitgavenbedrag 2018 (x € 1.000)

Stand ontwerpbegroting 2018	28.282.670
Mutaties 1 ^o suppletoire begroting 2018	877.272
Stand 1° suppletoire begroting 2018	29.159.942
Mutaties reeds gemeld in de Miljoenennota 2019	9.184
Nieuwe mutaties 2 ^o suppletoire begroting 2018	213.354
Totaal mutaties uitgaven 2° suppletoire begroting 2018	222.538
Stand uitgaven 2° suppletoire begroting 2018	29.382.480
<i>Waarvan uitgavenbedrag Kosten Financiële-verhoudingswet</i>	<i>2.711</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Kosten Waarderingskamer</i>	<i>0</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Algemene uitkeringen</i>	<i>16.527.641</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Integratie-uitkeringen</i>	<i>1.293.823</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>1.493.591</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Integratie-uitkering sociaal domein</i>	<i>10.064.714</i>

Ontvangsten

Sinds de invoering van de Financiële-verhoudingswet zijn de uitgaven en de inkomsten op grond van artikel 4 van die wet over ieder uitkeringsjaar aan elkaar gelijk. Ten opzichte van de eerste suppletoire begroting van het gemeentefonds voor 2018 worden de ontvangsten, analoog aan de uitgaven, met € 222.538.000 gemuteerd en gebracht op € 29.382.480.000.

3. Integratie-uitkeringen overig

Als een toevoeging aan de algemene uitkering van het gemeentefonds in één keer bezwaarlijk is vanwege de omvang van de herverdeeleffecten wordt normaliter gesproken een integratie-uitkering toegepast. De integratie-uitkering voorziet dan in een geleidelijke overgang van specifieke uitkering of eigen inkomsten naar de algemene uitkering. In tabel B5 wordt een overzicht gegeven van de integratie-uitkeringen overig in 2018.

Tabel B5: Overzicht integratie-uitkeringen overig gemeentefonds (x € 1.000)

	2018
Wmo	1.293.823
Stand 2° suppletoire begroting 2018	1.293.823

4. Decentralisatie-uitkeringen

Binnen het gemeentefonds bestaat naast de algemene uitkering en de integratie-uitkering ook de decentralisatie-uitkering. De verdeling van de decentralisatie-uitkering volgt evenmin als de integratie-uitkering de regels van de verdeling van de algemene uitkering van het gemeentefonds. Anders dan bij de integratie-uitkering, waar de termijn van overheveling naar de algemene uitkering van tevoren vaststaat, ontbreekt bij de decentralisatie-uitkering een dergelijke termijn. Dat maakt de uitkering geschikt voor de overheveling van specifieke uitkeringen, ook als die termijn nog niet bekend is. Ook maakt het de uitkering geschikt voor middelen die slechts tijdelijk beschikbaar zijn. In tabel B6 is een overzicht opgenomen van de decentralisatie-uitkeringen in 2018.

Tabel B6: Overzicht decentralisatie-uitkeringen gemeentefonds (x € 1.000)

	2018
Aardgasvrije wijken	91.550
Asbeter	651
Baankansen	17.000
Basisregistratie Grootchalige Topografie	422
Beeldende kunst en vormgeving	13.500
Beter benutten	2.785
Beveiligingskosten Voerendaal	74
Bevolkingsdaling	11.245
Bevorderen arbeidsparticipatie	172
Bodemsanering	71.203
Bonus beschut werk	3.847
BRP centralisering inschrijving vergunninghouders	4.731
Burgers Alert Real Time	200
Buurtsportcoaches	58.680
City Deal Eenvoudig maatwerk	124
City Deal Klimaatadaptatie	45
Congres Vooruit met de wijk	40
Correctie Waterschapswegen	3.531
Cybersecurity	1.000
Dialoog Sinterklaasintocht	35
Digitale content ontwikkeling raadsleden	100
Economische zelfstandigheid	848
Erfgoed en ruimte	647
Erfgoedregistraties	600
European Medicine Agency	100
Evaluatie Waddenconvenant	11
Experiment centrale stemopneming	55
Experimenten sociale benadering dementie	1.000
Faciliteitenbesluit opvangcentra	2.804
Floriade Almere	2.500
Fort Oranje	75
Gezond in de stad	19.440
Geweld hoort nergens thuis	1.010
Groeiopgave Almere	7.444
Haalbaarheidsscan Uitgeest	25
Handhaving excessen huurwoningmarkt	6.200
Herstructurering Wsw Oost-Groningen	2.200
HHT	286
Hoofdstembureaus Referendum WIV	23
Implementatie traject 5 sociaal domein	310
Incidentele meerkosten referendum WIV	327
Informatieplicht energiebesparende maatregelen	3.000
Innovatiepartnerschap Amsterdam	310
Innovatieve aanpak Energiebesparing	7.250
Interreg V	291
Jeugd	21.700
Kansen voor alle kinderen	85.000
Koplopergemeenten Clientondersteuning	2.748
Leefbaarheid op het platteland	25
Leeuwarden Europese Culturele Hoofdstad 2018	2.066
LHBTI beleid	911
Maatschappelijke begeleiding	1.527
Maatschappelijke opvang	385.057
Matchen op werk	3.083
Meer Maas Meer Venlo	1.100
Milieuzones grote steden	1.000
Monitor Pilot Den Helder	105
Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit	8.953
Omgevingsspoor Ternaard	215
Ondersteuning beschermd wonen en maatschappelijke opvang	1.225
Ondersteuning Raadsman Loppersum	489
Onderzoek centrumfunctie Gorinchem	22
Onderzoek seksueel misbruik kinderen	350
Opvang Sint Maarten	142
Pilot opvang en begeleiding asielzoekers	526
Pilot verbinding participatie zorg	400
Pilot Weerbaar opvoeden	112
Programmabureau Sociaal domein	500
Referendum WIV	7.971
Regionale knelpunten	63.900
Roode Vaart Moerdijk	7.958

	2018
Scholenprogramma Groningen	3.000
Spoorstaafconditioneringssystemen	137
Tijdelijke oplossing anonieme hulplijn	657
Transformatiefonds Sociaal Domein Jeugd	36.000
Twinning arbeidsbemiddeling	23
Veilige steden	305
Veiligheidshuizen	7.700
Verduurzaming basisscholen	3.500
Vergoeding raadsleden	10.000
Versnelling lokale aanpak tegen eenzaamheid	3.500
Versterking lokale aanpak jihadisme	5.256
Versterking lokale werkgelegenheid Groningen	1.900
Vorbereiding batch 1588	20
Voorkomen van schulden en bestrijding van armoede	35.000
Voorschoolse voorziening peuters	30.000
Voorziening knelpunten sociaal domein	200.000
Vrouwenopvang	132.830
VTH-taken	46.700
Waddenveren	1.500
Weerbaar bestuur	2.760
WLP MEDAL	41
Zero emissie stadslogistiek	3.068
Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2017	34.918
Stand 2^e suppletoire begroting 2018	1.493.591